

Grote vraag naar 'dierlijke kunstmest'

Een praktijkproef heeft vorig jaar bewezen dat een kunstmest vervanger uit dierlijke mest vergelijkbare grasopbrengsten geeft als traditionele kunstmest. Het opschalen van de productie en vooral lobbyen voor wetgeving zijn nu topprioriteit.

TEKST FLORUS PELLIKAAN **BEKIJK DE FILM OP** VEETEELT.NL

Voorraad is er niet en iedere geproduceerde kuub Groene Weide Meststof vertrekt direct richting het land. Sinds de marktintroductie dit voorjaar van de kunstmest vervanger uit dierlijke mest blijft de vraag groter dan het aanbod. 'Vorig jaar hebben we het product bij tien veehouders hier in de Achterhoek beproefd en positieve ervaringen gaan snel rond. Ook zien boeren het nut en de noodzaak van het ontwikkelen van alternatieve bemesting', vertelt Arjan Prinsen. Hij is bedrijfsleider bij Groot Zevert Vergisting in Beltrum, die samen met de stichting Biomassa, ForFarmers, LTO Noord en Wageningen UR nauw betrokken is bij het project Kunstmestvrije Achterhoek. 'In de praktijkproef van vorig jaar scoorde traditionele

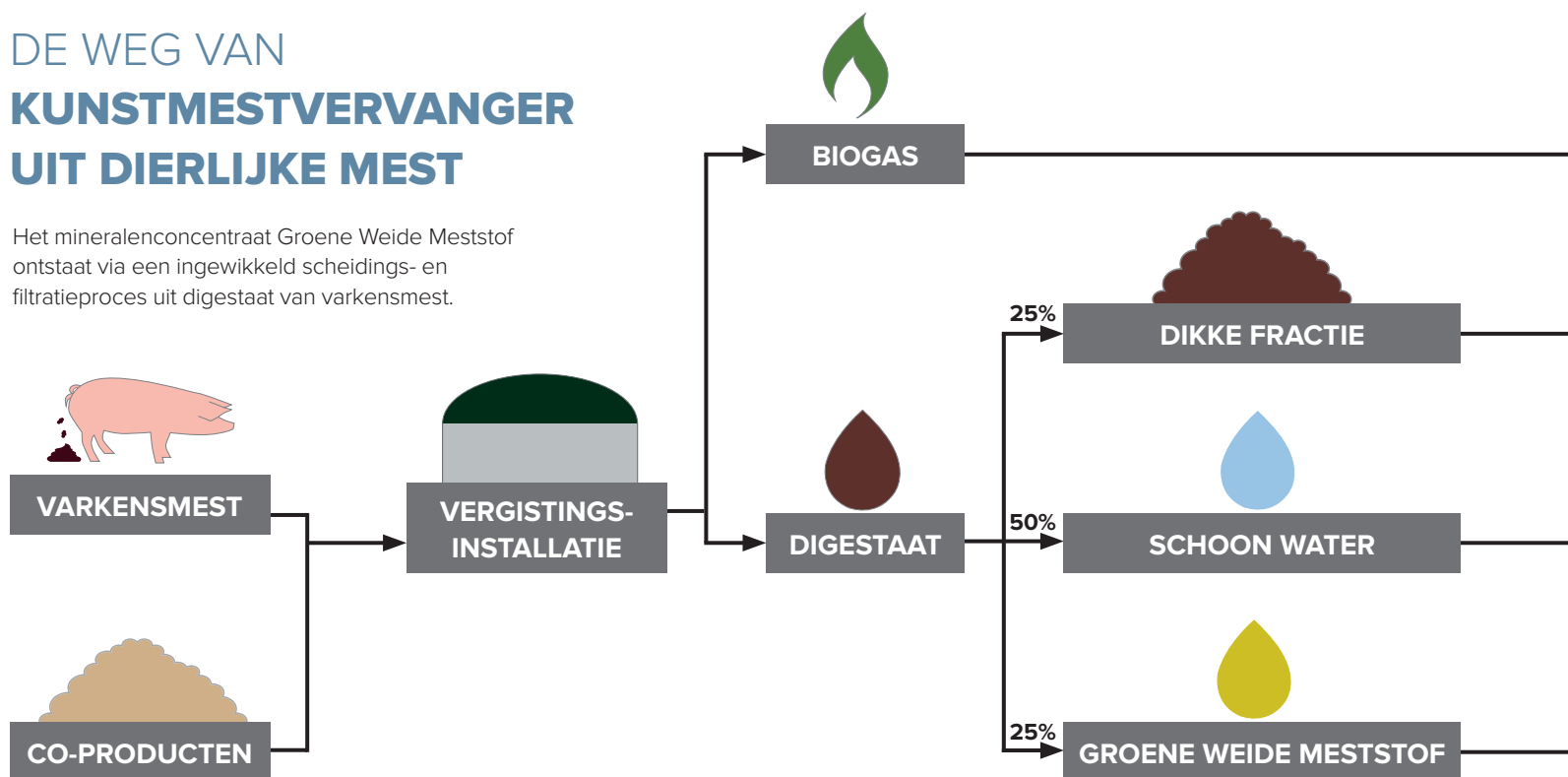
kunstmest in de opbrengstramingen van de eerste snede iets hoger, bij de tweede snede scoorde de Groene Weide Meststof het hoogst. Gemiddeld over vier snedes waren de opbrengsten beslist vergelijkbaar', zegt Prinsen. 'Daarbij hebben we de Groene Weide Meststof, die stikstof, kali én zwavel bevat, vergeleken met een blend met dezelfde waarden. In de praktijk strooien veel boeren een basismeststof. Door die extra kali en zwavel scoort de Groene Weide Meststof duidelijk beter in grasopbrengst.'

Circa 3 kuub per hectare

De Groene Weide Meststof is een van de drie stromen uit een ingewikkeld scheidings- en filtratieproces van ver-

DE WEG VAN KUNSTMESTVERVANGER UIT DIERLIJKE MEST

Het mineralenconcentraat Groene Weide Meststof ontstaat via een ingewikkeld scheidings- en filtratieproces uit digestaat van varkensmest.

Henk Harbers: 'Bijdragen aan oplossen mestprobleem'

Vorig jaar was Henk Harbers uit Beltrum een van de tien boeren waar de Groene Weide Meststof is beproefd. De ene helft van een perceel kreeg de kunstmestvervanger uit dierlijke mest aangewend en de andere helft van het perceel een vergelijkbare gift met

traditionele kunstmest. De melkveehouder, die 125 koeien melkt, is positief over de resultaten van de kunstmestvervanger. 'Als boer kijk je eerst naar de hoeveelheid gras en loop je door zo'n perceel een keer extra. Op het oog kon ik nauwelijks verschillen ontdekken en die bleken er in de meetgegevens hier op het bedrijf, maar ook gemiddeld over alle tien de bedrijven, nauwelijks te zijn', vertelt Harbers. 'Dat is ook logisch, want dat deze stikstof, gewoon uit dierlijke mest, werkt, is voor mij nooit een vraag geweest.' Ook de komende twee jaar draait het perceel van Harbers mee in de proef naar langetermijneffecten op grondwater en bodemkwaliteit.

De melkveehouder had dit voorjaar nog tien hectare aangemeld om te bemesten met Groene Weide Meststof, maar door het beperkte aanbod heeft hij het aan collega's gegund. 'Ik heb al kennisgemaakt met het product en wil anderen ook die kans geven. Maar als er voldoende aanbod is, laat ik er zeker weer mee bemesten.'

De melkveehouder gaf zich destijds op voor het project, omdat hij geïnteresseerd is in nieuwe ontwikkelingen. 'Ik zie dit als een stukje van de oplossing van het mestprobleem. Ook binnen het hele CO₂-verhaal past deze ontwikkeling goed ten opzichte van de productie van traditionele kunstmest.'

giste varkensmest ofwel digestaat (zie illustratie). Dit scheidingsproces levert voor de helft schoon water op, voor een kwart dikke fractie en voor een kwart een mineralenconcentraat dat dus als grondstof voor kunstmestvervanger wordt ingezet. Voor de toepassing van de kunstmestvervanger hebben de initiatiefnemers van het project in eerste instantie vier jaar ontheffing binnen de gebiedsgerichte pilot Kunstmestvrije Achterhoek, onderdeel van het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn. Na een proefopstelling vorig jaar is de installatie om digestaat te raffineren afgelopen winter op de locatie in Beltrum grootschalig opgebouwd. De installatie heeft een capaciteit om jaarlijks 5000 hectare van de Groene

Weide Meststof te voorzien. Was er voor de eerste snede nog sprake van een standaard samenstelling van de meststof, de komende periode wil Prinsen meer toe naar mest op maat.

'De hoeveelheid kali is constant en daarom is deze meststof niet geschikt voor percelen met een heel hoog kaligehalte. Al zijn dat er tegenwoordig niet heel veel meer. In het stikstofgehalte in de Groene Weide Meststof kunnen we sturen en dus voldoen aan de wens van de klant. ForFarmers heeft een persoon aangesteld voor bemestingsadviezen.'

Een gemiddelde 'kunstmestgift' met de Groene Weide Meststof omvat ongeveer 3000 tot 3500 liter product per hectare. Deze wordt aangewend met een speciale bemester op een trike-mesttank. Het product inclusief het aanwenden heeft een vergelijkbare en van traditionele kunstmest afgeleide prijs.

Werken aan borging en wetgeving

De installatie produceert nu ongeveer op driekwart van haar capaciteit. Gezien de grote vraag heeft het opvoeren van de capaciteit nu prioriteit. Maar nog belangrijker is het verzamelen van veel data en het lobbyen bij de diverse overheden. Bewijzen dat deze meststof niet zorgt voor meer uitspoeling is belangrijk. Maar ook het via NIR borgen van fraudebestendigheid. 'Daarnaast willen wij de ontheffing graag omzetten in wetgeving, zodat de toekomst van kunstmestvervangers uit dierlijke mest gegarandeerd is. Graag willen wij vanuit onze praktijkervaring meedenken in de randvoorwaarden, omdat niet alles mogelijk is. Je moet minimaal 50 procent schoon water hebben voor een rendabel businessmodel. Maar een te hoge pH in combinatie met een hoog aandeel ammonium in de meststof kan verbranding geven, ook daar hebben we ervaring mee. De randvoorwaarden bepalen de toekomst van dit product.'

Prinsen verwacht niet dat de Groene Weide Meststof en alternatieve producten de gehele traditionele kunstmestgift kunnen vervangen. 'Dat kan qua hoeveelheid nooit, ook al komen er nog veel installaties bij. Kunstmest blijven we nodig hebben. Maar dit is wel een heel mooie optie in gebieden met een mestoverschot en een heel mooie bijdrage aan de kringlooplandbouw. Daarom spreekt het ook zoveel mensen aan. Zowel in binnen- als in buitenland.'

